

WETENSCHAPSWINKEL

WERKWIJZE EN AFSPRAKEN

INLEIDING

De Wetenschapswinkel is een aanspreekpunt voor non-profitorganisaties die op zoek zijn naar wetenschappelijke ondersteuning in de vorm van maatschappijgericht onderzoek. Zo bouwt de Wetenschapswinkel bruggen tussen de academische wereld en de samenleving.

De Wetenschapswinkel is een overkoepelend netwerk van diverse regionale Wetenschapswinkels, verbonden aan Vlaamse hoge onderwijsinstellingen.

De Wetenschapswinkel voert zelf geen onderzoek uit, maar bemiddelt tussen de organisatie (of aanvrager) en de onderzoeker. Het onderzoek wordt voornamelijk uitgevoerd door één of meerdere studenten in het kader van een project of eindwerk. Zij worden hierin begeleid door een ervaren onderzoeker (de promotor).

Deze nota beschrijft hoe een organisatie, via de Wetenschapswinkel, van een maatschappelijke vraag tot een wetenschappelijk antwoord komt en vormt de basis voor een vlotte samenwerking. Specifieke afspraken die niet in deze nota vermeld staan, kunnen als bijlage toegevoegd worden.

DE AANVRAAG

Aanvragen kunnen heel het jaar door worden ingediend via de databank www.wetenschapswinkel.be/databank.

De aanvrager is een non-profitorganisatie die niet over de financiële middelen, noch de expertise of menskracht beschikt om zelfstandig onderzoek te doen. Vragen van andere organisaties of van overheidsinstanties worden enkel behandeld wanneer zij niet in aanmerking komen voor contractonderzoek.

Een **ontvangen aanvraag** doorloopt steeds een vast stramien.

Intake

Na ontvangst van de aanvraag wordt deze naar één van de regionale Wetenschapswinkels gestuurd. Deze contacteert de organisatie voor een verkennend gesprek, waarna samen de vraag verfijnd wordt tot een onderzoeksvraag – indien deze in aanmerking komt voor onderzoek via de Wetenschapswinkel. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt, dat intern beschikbaar is voor alle Wetenschapswinkels.

Beslissing

Op basis van intern advies per regionale Wetenschapswinkel wordt beslist of de vraag kan behandeld worden in één of meerdere regionale Wetenschapswinkels.

Een aanvraag moet aan de volgende vier voorwaarden voldoen:

- de aanvraag kan onderzocht worden binnen één van de opleidingen van de eigen onderwijsinstelling of aangesloten onderwijsinstellingen;
- de aanvraag is neutraal en objectief te onderzoeken;
- er is reeds betrouwbaar onderzoeksmateriaal voorhanden of er kan voldoende nieuw onderzoeksmateriaal verzameld worden;
- de vraagstelling is maatschappelijk relevant.

Openstelling

Indien de aanvraag kan behandeld worden bij minstens één Wetenschapswinkel, wordt de vraag **zichtbaar gemaakt in de databank** van de Wetenschapswinkel en kunnen studenten deze vraag oppikken.

Waar mogelijk worden de onderwerpen ook extra gepromoot via andere kanalen binnen een instelling. Als de vraag niet kan behandeld worden binnen de deelnemende instellingen, wordt de organisatie hiervan zo snel mogelijk op de hoogte gebracht.

HET ONDERZOEK

Het onderzoek verloopt als volgt:

Interesse

Wanneer een student interesse heeft in een onderzoeksvraag, maakt hij/zij dit kenbaar via een formulier in de databank. De student ontvangt dan de gegevens van de organisatie, zodat hij/zij contact kan opnemen met de contactpersoon van de organisatie, dit om de verwachtingen af te toetsen, de vraag te bespreken en eventueel een samenwerking voor te stellen.

Optie nemen

Als de student de vraag wil onderzoeken, **contacteert** hij/zij de regionale Wetenschapswinkel verbonden aan zijn/haar instelling. De interesse wordt genoteerd in de databank (op dat moment nog niet online zichtbaar). De student gaat, al dan niet met hulp van de Wetenschapswinkel, op zoek naar een promotor die het onderzoek voor de instelling wetenschappelijk en inhoudelijk zal begeleiden.

Wanneer de student een promotor heeft gevonden en van start wil gaan met het onderzoek, laat hij/zij dit aan de Wetenschapswinkel weten. De vraag wordt dan in de databank op 'lopend' gezet, waardoor deze niet meer beschikbaar is voor andere studenten.

Uitvoering

De Wetenschapswinkel organiseert met alle partijen een **startvergadering**.

- Bij deze kennismaking wordt het onderzoeksopzet uitgebreid besproken: de onderzoeksvraag wordt verder verrijkt, de eventuele onderzoeksmethode vastgelegd en een algemene planning vooropgesteld.
- Ook worden op dat moment afspraken gemaakt in verband met ondersteuning vanuit de organisatie. Dit kan onder de vorm van het beschikbaar stellen van informatie of expertise, benaderen van respondenten, doorgeven van contactpersonen, enz.
- Daarnaast wordt bekeken of eventuele kosten door de aanvrager kunnen worden vergoed (zie verder). Deze afspraken verlopen tussen student en organisatie.

- De Wetenschapswinkel zorgt ervoor dat elke partij deze nota “Werkwijze en afspraken” ontvangen heeft en beantwoordt eventuele vragen hierover.

De student werkt het **onderzoeksopzet** verder uit en legt een persoonlijke planning vast die een indicatie geeft van de timing van het onderzoek. Deze afspraken worden aan alle betrokken partijen voorgelegd.

Tijdens het onderzoek onderhoudt de student nauw contact met de promotor en brieft de organisatie en Wetenschapswinkel regelmatig over de vorderingen van zijn of haar onderzoek. Op vraag van de organisatie, de student, de promotor of de Wetenschapswinkel kunnen tussentijdse rapporteringen/vergaderingen over het onderzoek plaatsvinden.

De mogelijkheid bestaat dat tijdens het onderzoek het onderzoeksopzet gewijzigd dient te worden; hierover nemen student en promotor de eindbeslissing. De informatie hierover wordt zo spoedig mogelijk aan de organisatie en Wetenschapswinkel gecommuniceerd.

Afronding

Als de student geslaagd is voor het onderzoek, wordt minstens **een digitale kopie** bezorgd aan de organisatie en de Wetenschapswinkel.

De Wetenschapswinkel zet deze versie op de website (www.wetenschapswinkel.be), behalve als, om specifieke redenen, met de organisatie werd afgesproken dat de resultaten van het onderzoek niet openbaar gemaakt zullen worden.

De Wetenschapswinkel gaat op dat moment bij de partijen na in hoeverre het interessant kan zijn om de resultaten breder bekend te maken. Het publiek maken van het onderzoek en de resultaten gebeurt steeds in overleg met alle betrokken partijen.

INSPANNINGSVERPLICHTING en geen resultaatsplicht

De Wetenschapswinkel, de promotor en de student stellen alles in het werk om een wetenschappelijk én een voor de organisatie bruikbaar resultaat af te leveren. Als, om welke reden dan ook, blijkt dat afronding van het onderzoeksproject onmogelijk wordt, kan de Wetenschapswinkel het onderzoeksproject annuleren en dit zonder enige aansprakelijkheid (zie verder).

Er bestaat dus geen resultaatsplicht voor de Wetenschapswinkel noch voor de student. Aangezien er geen sprake is van een formeel dienstverband, impliceert de uitvoering van onderzoek door studenten altijd het risico dat een onderzoeksproject niet tot een goed einde gebracht kan worden.

SOORTEN STUDENTENONDERZOEK

Studentenonderzoek kan door één of meerdere studenten gevoerd worden. De meest voorkomende vormen van studentenonderzoek via de Wetenschapswinkel zijn de volgende.

Eindwerk (afstudeerwerk, thesis, eindscriptie, eindverhandeling, bachelorproef, masterproef)

In dit type studentenonderzoek gaat het om een werk dat door een student geschreven wordt op basis van een onderzoeksvraag van een organisatie. Dit gebeurt volgens de jaarindeling van de academische kalender. Het afstudeerwerk moet voldoen aan de normen die de faculteit en de promotor opleggen. Dit betekent dat het over een wetenschappelijk werkstuk gaat, dat veelal een wetenschappelijke literatuurstudie en een empirisch onderzoek omvat. In de mate van het mogelijke worden opmerkingen en feedback van de organisatie in de thesis verwerkt. De student neemt hierin de eindbeslissing, in nauw overleg met, en onder supervisie van, de promotor.

Onderzoeksstage

De student werkt tijdens een stage aan de onderzoeksvraag van een organisatie. De resultaten van het onderzoek worden door de student beschreven in een stageverslag of een apart onderzoeksrapport, afhankelijk van de vereisten en verwachtingen van de betreffende opleiding en instelling. De duur en periode van een stage is afhankelijk van de faculteit en de opleiding van de student.

Leeronderzoek

Een leeronderzoek is een studentenonderzoek in groepsverband dat loopt over één kalender- of academiejaar. Het onderzoek kadert in een opleidingsonderdeel en staat onder toezicht van een promotor of begeleider.

Taak - project - werkcollege - practicum

Dit zijn onderzoeksopdrachten die eveneens opgelegd zijn binnen een opleidingsonderdeel, maar die binnen een kortere termijn dan één academiejaar (bv. een semester) uitgevoerd worden door één of meerdere studenten.

HET ONDERZOEKSRAPPORT

Een onderzoeksrapport beschrijft het uitgevoerde onderzoek. De aanvrager kan de uitgave van het afstudeerwerk nooit verbieden (dat zou namelijk het behalen van een diploma voor de student in het gedrang kunnen brengen). In geval het onderzoek een andere vorm heeft aangenomen, bv. stage, leeronderzoek, ... kan het onderzoeksrapport minder of meer uitgebreid zijn (zie ook hierboven).

Het publiek maken van de resultaten gebeurt steeds in overleg met de betrokken partijen.

Voorbeelden van publiek maken zijn o.a. het schrijven van een persbericht, het organiseren van een persconferentie, ruchtbaarheid geven aan het onderzoek via een infodag e.a. De Wetenschapswinkel kan hierbij adviseren of een actieve rol spelen in het benaderen van pers en specifieke doelgroepen.

De resultaten van het onderzoek kunnen in overleg met alle betrokken partijen verwerkt worden tot toegankelijke publicaties: een brochure, een website of een rapport. De Wetenschapswinkel kan hierbij ondersteuning bieden maar verplicht zich tot niets. Ook de student kan nooit verplicht worden hulp te bieden bij het opstellen van dergelijke toegankelijke publicaties.

Als de student niet slaagt, niet minstens 10/20 behaalt op het afstudeerwerk of vroegtijdig zijn/haar studies stopzet, wordt er geen (of slechts een gedeeltelijk) rapport afgeleverd aan de aanvrager.

DE VERGOEDING

Indien de onderzoeksmethode kosten (bv. transportkosten voor interviews) met zich meebrengt, wordt aan de organisatie gevraagd om deze kosten te vergoeden. Hierover plegen student en organisatie tijdig overleg. De student zal ook enkel vergoed worden op basis van originele bewijsstukken. Kosten waarvoor van tevoren geen goedkeuring is verleend door de organisatie, zullen niet vergoed worden. Als de student zijn/haar studies opgeeft, kan hij/zij geen beroep doen op terugbetaling van de gemaakte kosten.

TAKEN OP EEN RIJ

DE WETENSCHAPSWINKEL

- bekijkt samen met de organisatie of en hoe een vraag kan vertaald worden naar een onderzoeksvraag;
- consulteert binnen de eigen instelling (of partnerinstellingen) experts die beslissen of de aanvraag geschikt is voor onderzoek en of deze vraag onderzocht kan worden;
- maakt de vraag bekend bij studenten en promotors;
- brengt de organisatie met de student en de promotor in contact;
- bemiddelt tussen student, promotor en organisatie bij het omzetten van de vraag naar een geschikt onderzoeksvoorstel en het kiezen van een gepaste onderzoeksmethode;
- ondersteunt de bekendmaking van het afgewerkte onderzoek aan een breder publiek;
- begeleidt procesmatig (ziet erop toe dat de planning wordt nageleefd of eventueel aangepast, en kan, op vraag, bemiddelen in geval van problemen).

DE ORGANISATIE

- geeft voldoende inhoudelijke input om het probleem te concretiseren en de onderzoeksvraag af te bakenen;
- levert onderzoeksmateriaal aan en onderneemt zo nodig acties ter voorbereiding van het onderzoek (bijvoorbeeld meewerken aan het zoeken naar respondenten);
- is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de door hen aangeleverde gegevens;
- stelt voldoende tijd, menskracht en faciliteiten ter beschikking van de student;
- neemt actief deel aan de startvergadering en eventueel andere vergaderingen met de betrokken partijen;
- betaalt de afgesproken financiële vergoeding aan de student (indien onderling overeengekomen).

DE PROMOTOR

- is verantwoordelijk voor de wetenschappelijke en inhoudelijke begeleiding van het onderzoek;
- controleert het onderzoeksopzet van de student voor aanvang van het onderzoek;
- neemt actief deel aan de bijeenkomsten met de betrokken partijen;
- beoordeelt de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek in overeenstemming met zijn/haar verantwoordelijkheden binnen de vakgroep, het departement of de instelling;
- functioneert bij persacties als contactpersoon en verantwoordelijke voor de inhoud en wetenschappelijke waarde van het onderzoek;
- kan het initiatief nemen om een onderzoeksvraag verder uit te werken tot een uitgebreid doctoraatsonderzoek of langetermijnonderzoek in het kader van maatschappelijk dienstbetoon.

DE STUDENT

- werkt onderzoeksopzet en planning uit en legt die voor aan de promotor, de organisatie en de Wetenschapswinkel;
- neemt actief deel aan de startvergadering en eventuele andere vergaderingen met alle partijen;
- maakt, indien nodig, voor de organisatie een kostenbegroting op en houdt de originele bewijsstukken van gemaakte kosten bij;

- voert het onderzoek zo goed mogelijk uit en binnen de voorziene tijd (1e, 2e of 3e zit, 1 of 2 academiejaren, thesisjaar);
- rapporteert regelmatig aan promotor, organisatie en Wetenschapswinkel;
- neemt contact op met de Wetenschapswinkel wanneer er zich problemen voordoen.

JURIDISCHE ASPECTEN

AUTEURSRECHT

Ook afstudeerwerken en andere onderzoeksrapporten worden beschermd door het auteursrecht (Belgische Wet van 30 juni 1994).

Om de gegevens en/of resultaten uit het onderzoeksproject te reproduceren (vb. in een wetenschappelijke publicatie, ...) of mee te delen aan het publiek (vb. in colleges, in een wetenschappelijke bijeenkomst, ...), dient volgens dit auteursrecht steeds de uitdrukkelijke toestemming van de student/auteur gevraagd. In geval van meerdere auteurs moet er een individuele toestemming zijn van elke auteur.

Door een vraag te onderzoeken via de Wetenschapswinkel geeft de student zijn/haar toestemming aan de Wetenschapswinkel én aan de organisatie om alle vermogensrechten die verbonden zijn aan het auteursrecht uit te oefenen waaronder, maar niet beperkt:

- het reproduceren van de eindverhandeling,
- het meedelen van de resultaten aan het publiek en
- het herwerken tot een publicatie voor niet commerciële doeleinden.

Hiervoor wordt geen vergoeding uitbetaald aan de student. De toestemming is niet beperkt tot het Belgische grondgebied, noch beperkt in tijd. De Wetenschapswinkel en de organisatie moeten dus niet telkens de uitdrukkelijke toestemming van de student vragen indien zij de resultaten uit het onderzoeksproject willen reproduceren of meedelen.

De Wetenschapswinkel en de organisatie zijn wel verplicht te verwijzen naar de auteur van de resultaten.

Het is de organisatie echter niet toegelaten de onderzoeksresultaten (met inbegrip van het onderzoeksrapport) aan te wenden voor commerciële doeleinden, tenzij ze de schriftelijke toelating heeft bekomen van de student en promotor.

OVERMACHT

Indien één van de ondertekenende partijen zich niet aan de gemaakte afspraken kan houden ten gevolge van overmacht, dient de Wetenschapswinkel hiervan onmiddellijk op de hoogte te worden gesteld. Deze zal dan bemiddelen bij de afhandeling van de klacht en voor ieder een acceptabele oplossing proberen te zoeken.

Geen van de partijen kan aansprakelijk gesteld worden voor de niet-naleving van de overeenkomst wanneer dit veroorzaakt wordt door overmacht. Overmacht dient geïnterpreteerd te worden in overeenstemming met de Belgische wetgeving.

AANSPRAKELIJKHEID

De Wetenschapswinkel is in geen enkel geval aansprakelijk voor:

- de schade voor de organisatie of voor derden die rechtstreeks of onrechtstreeks zou voortvloeien uit het gebruik van de resultaten;
- de gevolgen van beslissingen en/of adviezen die de organisatie formuleert en/of implementeert op grond van de resultaten die voortvloeien uit deze opdracht;
- indirecte schade of gevolgschade;
- de niet-naleving van wettelijke bepalingen door de organisatie;
- standpunten of uitdrukkingen uit eindrapport of publicaties die uit het onderzoek voortvloeien;
- het verbreken van de overeenkomst door de student of de promotor.

De organisatie is ertoe gehouden de Wetenschapswinkel te vrijwaren van en schadeloos te stellen voor alle schade, kosten en vorderingen die de Wetenschapswinkel ontvangt van derden naar aanleiding van het gebruik van de resultaten door de aanvrager.

De student aanvaardt dat de rol van de Wetenschapswinkel beperkt is tot procesbegeleiding zoals opgenomen in deze nota. De Wetenschapswinkel kan dus niet aansprakelijk gesteld worden door de student voor eender welke problemen, vertragingen en schade die de student zou oplopen in de uitvoering van het onderzoek.

GESCHILLEN

In de eerste plaats zal er een poging zijn tot bemiddeling tussen de verschillende partijen. Elk geschil dat niet in der minne kan opgelost worden, valt onder de bevoegdheid van de Rechtbank van de stad waar de regionale Wetenschapswinkel gevestigd is, en enkel het Belgische Recht is van toepassing.

Deze nota, andere nuttige informatie en de databank met alle onderzoeksvragen zijn beschikbaar op de website.

WWW.WETENSCHAPSWINKEL.BE

WETENSCHAPSWINKEL CENTRALE COÖRDINATIE

VUB, Pleinlaan 2 - 1050 Brussel
Wetenschapswinkel@vub.be
02 629 18 34

Wetenschapswinkel Antwerpen

UAntwerpen, Middelheimlaan 1 - 2020 Antwerpen
wetenschapswinkel@uantwerpen.be
03 265 31 85

 wetenschapswinkel antwerpen

Wetenschapswinkel Brussel

VUB, Pleinlaan 2 - 1050 Brussel
Wetenschapswinkel@vub.be
02 629 18 34